

Toimintamme tukijana:

*Aldata*

PALAUTUSOSOITE:  
Tapiolan  
Reserviupseerit  
Valkjärventie 1  
02130 ESPOO

osoitetarra

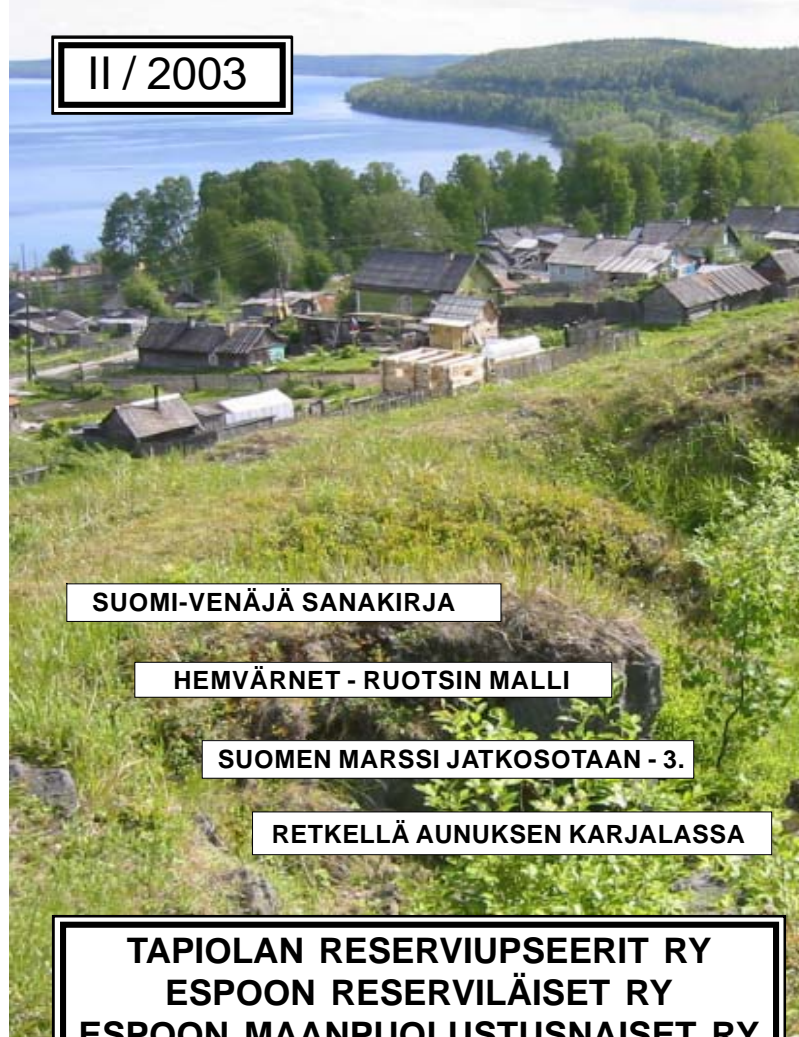
**ГОHA**



**GONA - AINA JOHDOSSA**

**ESPOON RESERVIN TIEDOTUSLEHTI**

**II / 2003**



**SUOMI-VENÄJÄ SANAKIRJA**

**HEMVÄRNET - RUOTSIN MALLI**

**SUOMEN MARSSI JATKOSOTAAN - 3.**

**RETKELLÄ AUNUKSEN KARJALASSA**

**TAPIOLAN RESERVIUPSEERIT RY  
ESPOON RESERVILÄISET RY  
ESPOON MAANPUOLUSTUSNAISET RY**



# TOIMINTAKALENTERI

Kalenteriin on koottu omat tapahtumamme sekä parhaimmistoa muiden tapahtumista. Seuraa Helsingin Reservin Sanomista kaikkien kerhojen tarjontaa, jokainen tapahtuma on tarkoitettu vapaasti kenelle tahansa maanpuolustuksesta kiinnostuneelle.

Lisätietoja, yhteystiedot sekä paljon juttuja tapahtumista löydät seuraavilta kotisivuilta:

[www.taru.pp.fi](http://www.taru.pp.fi) [www.nic.fi/~eskapat](http://www.nic.fi/~eskapat) [www.mpkry.fi](http://www.mpkry.fi)

Taru+ESR+EMPN - Espoon paikallisosasto - Maanpuolustuskoulutus ry

## AMMUNNAT

TaRun ja EsResin pistooliammunnat jatkuvat jälleen sunnuntai-iltaisin. Tarkista ensimmäisen kerran päivämäärä Tarun kotisivuilta. Lisätietoja ja ilmoittautumiset Kari Puustinen 040-7389394 tai kari.puustinen@smt.fi.

## ELOKU

- 1.-3.8. SALPA - jotos välillä Luumäki-Miehikkälä. Pituus n.60km. Muonat omasta repusta. Majoitus taivasalla, laavu, oma teltta tai betonikorsu. Osallistumismaksua ei ole. Mahdollisuus yhteiskuljetukseen. Ilmoittautumiset ja lisätiedot: Perttu Salonen 040 - 826 0199 tai perttu.salonen@sktuote.fi.
- 9.-10.8. Perinteikkäät Padasjoen kesäpäivät. Pilkettä silmäkulmaan ja positiivista asennetta maanpuolustukseen. Ilmoittadu heti: Tomi Alajoki 050-5682554

## SYYSKUU

- 5.-7.9. RESSU 2003 - reserviläisten pääharjoitus Niinisalossa. Lisätiedot Juha.Suvisaari@kelpokuljetus.fi 040-548 7046
- 6.9. Tapiola 50v juhla. Espoolaiset maanpuolustusjärjestöt esittelevät omaa toimintaansa Kulttuuritalon lähistöllä. Lisätiedot Arto Pulkki 040-5121215
19. - 21.9. Keurusselkä 2003 -naisten toimialaharjoitus. Järjestäjänä MPK/NVL.

## LOKAKUU

- 14.10. Maanpuolustusnaisten Helsingin Piirin muotinäytös: ti, Bullan kulmassa

## MARRASKUU

- 21.11. Espoon Reserviläiset ry 40-vuotisjuhla, Lisätiedot Kimmo Karinen 050-5500337

## GONA -Toimitus:

Arto Pulkki Heikki Valkonen  
Erkki Stenman Kimmo Karinen  
Perttu Salonen Maria Fonsell

Kuvat: Heikki Valkonen, Perttu Salonen  
Arto Pulkki, Reetta Karinen  
Piirroukset: Heikki Valkonen, Mikko Salonen

Painos: 1400 kpl  
Osoite: Tapiolan Reserviupseerit ry  
Valkjärventie 1, 02130 Espoo  
E-mail: toimisto@taru.pp.fi  
Kotisivu: www.taru.pp.fi

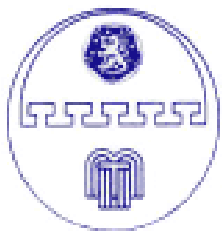
Puhelin ja fax toimitilaan 09 - 455 7905  
Pelastuspalvelu 0500 - 389 850 / Erkki Stenman  
0500 - 628 797 / Ari Haavisto

Nro	Aineisto	Ilmestyy
III/2003	15.10.2003	14.11.

## SISÄLTÖ:

Toimintakalenteri	3
Pääkirjoitus	4
Kerhopalstat	6
Vuosivastaanotto	10
Palkittuja	11
Aunuksessa	12
Suomi-Venäjä sanakirja	15
Hemvärnet	20
Veteraanipäivä	22
Runopalsta	24
Valistusupseeri	25

Kannen kuva: Kallioon louhittuja juoksuhautoja Karhumäen etelälaidalla.



## Tapiolan Reserviupseerit ry



Mikko Salonen, 10v



## Espoon Reserviläiset ry



### Palkitseminen - kiitos tehdystä työstä

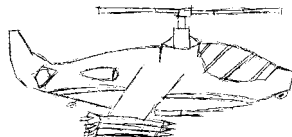
Muiden vapaaehtoisjärjestöjen tapaan meillä on aika niukalti tapoja muistaa omia ansioituneita jäseniämme. Yksi niistä on kuitenkin palkitseminen joko kerhon omilla muistoesineillä, RUL:n vastaavilla tai sitten hakea tunnustusta jäsenillemme eri ritarikunnilta.

Järjestöelämässä tehty työ jää varsin usein pienen piirin tietoon ja unohtuikin aika nopeasti. Näin ei saisi käydä ja sitä varten oma kerhomme on hoitanut asian erillisen palkitsemistoimikunnan avulla. Tämän toimikunnan ja hallituksen panos ei kuitenkaan aina ole riittävä, vaan avuksi tarvitaan koko jäsenistön osallistuminen. Työtä tehdään eri sektoreilla, mutta aina ei asioiden alulle saattajaa joko tiedetä tai muisteta, kun on kiitoksen aika. Tästä syystä on itse kunkin hyvä katsella ympärilleen ja tehdä tarvittaessa aloite. Palkittava voi myös hyvin olla, ja usein onkin, aivan muusta yhteisöstä kuin omasta kerhostamme. Meidän etumme on muistaa hyviä yhteistyökumppaneita, jotka ovat tukeneet pyrkimyksiämme maanpuolustuksen saralla.

Suomalaiseen tapaan olemme aika ujoja tekemään ehdotuksia, usein kuitenkin aivan syyttä. Toivottavasti tämä kirjoitus tuo jäsenistömme mieleen henkilöitä, jotka ovat huomaamatta jääneet ilman riittävää huomiointia. Ole siis rohkeasti yhteydessä palkitsemistoimikunnan puheenjohtajaan Erkki Stenmaniin tai muuhun tuntemaasi hallituksen jäsenen. Näin tieto tulee parhaiten perille ja asiat saadaan nopeasti vireille.

Hauskaa loppukesää ja vireää alkavaa syksyä

Yliil Veli-Heikki Saari  
Puheenjohtaja



### Kesätervehdys kaikille yhdistyksemme jäsenille!

Vuosi 2003 on ollut Espoon Reserviläiset ry:lle menestyksekkästä aikaa. Viime vuoden aikana suoritetun jäsenhankintakampanjan vaikutuksesta on jäsenmäärämme kehitys ollut ilahduttavan ripeää. Näin ei ole läheskään kaikissa muissa piirimme paikallisyhdistyksissä. Selkeä merkki on reserviläisten pyrkiminen sellaiseen kerhoon, joka tarjoaa kiinnostavaa toimintaa. Jäsenmaksulle halutaan saada kunnon vastike: toimintaa, kerholehti jne. Asuinpaikka valintakriteerinä ei ole enää kovin merkittävä. Vuoden alussa jäsenmäärämme oli 241 ja tällä hetkellä lähes 270. Suunta on siis oikea, mutta ei ole syytä jäädä laakereille lepäämään.

Kerhomme hallituksen jäsenille tehtyjen kyselyiden perusteella on havaittu, että uusia jäseniä kiinnostaa ennen kaikkea ampumatoiminta. Tästä viisastuneena on perustettu ampumatoimikunta, jonka tehtäväksi on annettu kehittää kerhomme ampumatoimintaa sekä kartoittaa yhteistyömahdollisuuksia muiden paikalliskerhojen kanssa.

Tämä vuosi on kerhomme juhluvuosi. 40v.juhlia vietämme 21.marraskuuta. Kutsut lähetetään kerhomme maksaneille jäsenille syksyn alkupuolella.

Loppukesä ja alkava syksy on aktiivista aikaa yhdistyksissämme. Valitse oma kiinnostuksenkohteisi: Salpa-jotos, Padasjoen ampumapäivät, Tapiolan 50v-tapahtumat, Ressu 2003 -reserviläisten pääharjoitus Niinisolossa jne

Jos haluat sähköpostilla tiedotteita, niin lähetä postiosoitteesi osoitteeseen [espoo@helresp.fi](mailto:espoo@helresp.fi), niin pysyt ajan tasalla.

Yhteystiedot: [espoo@helresp.fi](mailto:espoo@helresp.fi), Puheenjohtaja Kimmo Karinen (050-550 0337, [kimmo.karinen@hut.fi](mailto:kimmo.karinen@hut.fi)), Sihteeri ja VaPePa-yhteydet: Ari Haavisto (0500 628 797 [Ari.Haavisto@hut.fi](mailto:Ari.Haavisto@hut.fi)), Tiedotusvastaava ja 1.Varapj. Perttu Salonen (040-826 0199, [perttu.salonen@sktuote.fi](mailto:perttu.salonen@sktuote.fi)).



## Espoon Maanpuolustusnaiset ry



### Hei

Olen listannut tälle sivulle maanpuolustusnaisten sekä Maanpuolustuskoulutus ry:n ensi syksyn tapahtumia. Lähes viikoittain voit osallistua johonkin maanpuolustusaiheiseen tilaisuuteen. Jos haluat kouluttautua tai lisää tietoa, osallistu MPK ry:n kursseille ja harjoituksiin, tule kuuntelemaan esitelmiä tai lähde mukaan tutustumiskäynneille. Kun kaipaat maanpuolustushenkeä, osallistu esimerkiksi liiton syyskokoukseen Kuhmossa. Yhdistyksemme osallistuu ensi syksyn Tapiolan 50-vuotisjuhllaisuuksiin monin tavoin, koska alun perin yhdistyksemme kotipaikkakin oli nimenomaan Tapiola ja yhdistyksen nimikin oli Tapiolan Reservin Upseerien Naiset ry. Nykyään jäsenemme ovat kuitenkin sekä Tapiolasta että ympäri Espoota ja jopa pääkaupunkiseutua.

Terveisin  
Elsi Tuominen  
Puh 040 718 5907  
elsi.tuominen@iki.fi

### Tapahtumia 2003

**Kenttäehtoollinen Santahaminassa:** torstaina 21.8.2003

**Tapiola 50 vuotta –toritapahtuma:** lauantaina 6.9.2003. Yhdistys osallistuu tapahtumaan espoolaisten reserviläisjärjestöjen kanssa.

**Maanpuolustusnaisten Helsingin Piirin infotilaisuus:** maanantaina 8.9.2003

Döbelninkadun Auditoriossa. Mitä ovat maanpuolustusnaiset, mitä ovat yhdistys, piiri ja liitto, mitä ovat Naisten Valmiusliitto, Alueneuvottelukunta ja Maanpuolustuskoulutus ry?

**Turvallisesti maissa ja merellä –kurssi:** keskiviikkona 10.9.2003 ja lauantaina 13.9.2003 Helsingissä. Järjestäjänä MPK/NVL Helsingin alueneuvottelukunta

**Syyskuun kuukausikokous:** keskiviikkona 17.9.2003 Tapiolan Palvelukeskuksessa. Muistellaan Tapiolan alkuaikojia.

**Espoon Maanpuolustusnaiset ry:n syyskokous:** keskiviikkona 8.10.2003. Kuulemme lisäksi esitelmän SPR:n Espoon ensihuollosta.

**Maanpuolustusnaisten Helsingin Piirin muotinäytös:** tiistaina 14.10.2003 Bullan kulmassa

**Maanpuolustusnaisten Helsingin Piiri ry:n syyskokous:** 5.11.2003 (paikka vielä auki).

Kokouksen jälkeen Eesti Naiskodukaitzen johtaja Merle Sikka kertoo järjestöstään.

**Marraskuun kuukausikokous:** keskiviikkona 12.11.2003 tutustumiskäynti

Väestösuojelumuseoon



## Espoon-Kauniaisten Paikallisosasto

**Ampumarjoitus III** Syndaleniassa heinäkuun lopulla. Ajankohta vielä varmistamatta. Seuraa lisätietoja kotisivuilta <http://www.eskapat.org>.

Jos et omista omaa kalustoa, ilmoittaudu vähintään viikkoa aikaisemmin tapahtumaan. Laina-aseita on saatavana.

Ilmoittautumiset Veijo Rautiolle p. 040-555 8165, [veijo.rautio@helsinki.fi](mailto:veijo.rautio@helsinki.fi)

### Joukkueen- ja ryhmänjohtajakurssi 23.8-24.8. Santahaminassa

Kurssilla kerrataan keskeisiä johtajan toimintoja vahvennetun joukkueen puolustuksen suunnittelussa ja toteutuksessa. Kurssi sisältää teoriaosuuden ja maastoharjoituksena tapahtuvan käytännön johtamistoimenpiteiden harjoittelun. Ohjelmaa on uudistettu, joten aiemmin osallistuneillekin tulee uutta asiaa.

Kurssi on tarkoitettu joukkueen/ryhmänjohtajan tai varajohtajan tehtäviin sijoitetuille sekä niistä kiinnostuneille. Lisätietoa kurssista EsKaPaikOs:n kotisivuilta.

Ilmoittautumiset MPK ry:n kotisivujen kautta [www.mpkry.fi](http://www.mpkry.fi).

Tiedustelut Tuure Tuunanen 040-544 5591 tai [tuure.tuunanen@hkkk.fi](mailto:tuure.tuunanen@hkkk.fi)

### Kurssikalenteri 2003

23.8-24.8.	Jjoht/rjohtkurssi	Tuure Tuunanen	Santahamina	Omaeht.
29.8.-31.8.	Partiomaastoharjoitus SUSI2003	Kai Haatainen	Syndalen	KaartJr ja UudPr
11.9.	Paikallisosastoilta	Heikki Simola	Toimintakeskus	Omaeht.
13.9-14.9.	Ampumarjoitus IV	Veijo Rautio	Santahamina tai Syndalen	Omaeht.
27.-28.9.	Kotiseutuharjoitus	Seppo Sonkeri	Santahamina	KaarJr
21.9.	Maastomarssi III	Juha Matikainen	Avoin	Omaeht.

### Yhteyshenkilöt

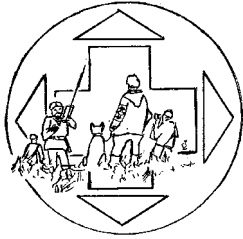
Päällikkö	Majuri Heikki Simola	050 549 5277	<a href="mailto:h.simola@luukku.com">h.simola@luukku.com</a>
Apulaispäällikkö	Kapt Kai Haatainen	040 748 7099	<a href="mailto:kai.haatainen@milnet.fi">kai.haatainen@milnet.fi</a>
EspPaikK:n päällikkö	Kapt Harri Ruotsalainen	050 526 4848	<a href="mailto:harri.ruotsalainen@sci.fi">harri.ruotsalainen@sci.fi</a>
Ampumaupseeri	Kers Veijo Rautio	040-555 8165	<a href="mailto:veijo.rautio@helsinki.fi">veijo.rautio@helsinki.fi</a>
Tiedotusvastaava	Hannu Koponen	040-745 2326	<a href="mailto:hannu.koponen@icenet.fi">hannu.koponen@icenet.fi</a>

Kotisivut: <http://www.eskapat.org>

Sähköposti: [eskapat@eskapat.org](mailto:eskapat@eskapat.org)

PAT-toimiston puhelin: (09) 412 8498

PAT-toimiston fax: (09) 884 5128



## Vapaaehtoinen Pelastuspalvelu

### Vapepan etsinnät

**18.3.2003 LEPPÄVAARA.** Hälytys kello 21.20. Leppävaaran tuntumassa lapsuudestaan asti asunut, 1922 syntynyt diabetes-dementikko poistui kotoaan kello 16 paikkeilla normaalille päivittäiselle jaloittelulenkilleen. 24 vapaaehtoista kerkesi saapua kokoontumispaikalle, kun etsittävä löytyi kello 22.28 Jorvin sairaalasta.

**30.3.2003 KIRKKONUMMI.** Upinniemen Friggesbystä katosi kotoaan atzheimer-tautia sairastava 78-vuotias mies. Hälytys saatiin Espoon vapepalle kello 19.50 Espoon poliisilta. Pelastushelikopteri oli hälytetty myös operaatioon mukaan. 30 vapaaehtoista etsijää oli paikalla, kun etsittävä löysi kotiinsa. Poliisipartio tavoitti hänet kello 22.08. Koko pelastusoperaatio oli ohitse, kun viimeinen etsijä kirjautui poistuneeksi tehtävästään kellon näyttäessä 22.46.

**12.5.2003 LUUKKI.** Hälytys poliisilta yöllä puoli kolmen jälkeen. Elämänsä keväässä oleva nuori nainen oli poistunut ennen puolta yötä kotoaan. Hän oli tällöin pukeutuneena vain yöpaitaan. Sovittiin etsinnän aloittaminen päivän valjettua. Poliisi teki hyvää työtä ja löysi 03.10 aikaan etsittävän, joten vapepa ei kerinnyt lähteä liikkeelle puhelinta pidemmälle.

**31.5.2003 KIRKKONUMMEN LÅNGVIK JA KESKUSTA.** Toukokuun viimeisenä lauantaina Espoon vapepa sai hälytyksen Kirkkonummelle vähän jälkeen kello 17. Kehitysvammainen nuorimies oli kateissa. Etsittävä löytyi jo ennen kello 20. Alueella oli etsinnöissä mukana myös etsintähelikopteri. Kirkkonummella oli samana iltana toinenkin etsintä, joka myös päättyi etsittävän löytymiseen. Lisää päivästä viereisellä sivulla.

### TULEVAA VAPEPAN KOULUTUSTA

6-7.9.	ÖLJY-2003 harjoitus.	Jarmo Hollstein pt. 129 3510, 0400 465 162
20-21.9.	Yhteistoimintakoulutus	Jarmo Hollstein
20-21.9.	Etsintäkurssi	Jarmo Hollstein
20-21.9.	Viestikurssi	Jarmo Hollstein
10-12.10.	Vap.eht.joukon johtaminen.	Johtoryhmä. Hyrylä MPK ry

## Tuplaetsintä Kirkkonummella

**Toukokuun viimeisenä lauantaina Espoon vapaaehtoinen pelastuspalvelu suoritti tuplaetsinnän Kirkkonummelle. Onneksi molemmat tilanteet laukesivat nopeasti ja onnellisesti.**

Vapepa sai kello 17.15 poliisilta valmistautumishälytyksen Kirkkonummelle lähtöä varten. Hälytyksen mukaan lähtö tapahtuisi kello 18, mikäli etsittävää ei siihen mennessä tavoiteta. Downing-syndroomaa sairastava nuori mies oli ollut jo muutaman tunnin poistuneena kotoaan kolmea koiraa ulkoiluttamassa. Kun kello sitten oli vähän vaille 18, niin lähtöilmoitus tuli ja johtoryhmä sekä koirapartiot lähtivät ensiaallossa liikkeelle.

Vapepan ensimmäiset henkilöt saapuivat kellon osoittaessa 18.50 etsittävän kotitalon edustalle, joka oli määrätty kokoontumispaikaksi. Samaan aikaan talon yläpuolella pörräsi etsintähelikopteri. Aurinko lämmitti leppeästi tuulen pyörteillä kalliokumpareisessa männikössä ja poliisitkin olivat innolla maastossa mukana. Varmana pidetty havainto kertoi yhden etsittävän koirista nähdyn yksinään erään lähipeiton laidassa.

Espoon Vapepa lähetti myös Helsingin Vapepalle varautumispyynnön nk. naapuriapuna saadakseen alueelle lisää koirapartioita. Samalla tavalla myös Lohjan suuntaa pyydettiin varautumaan jalkapartioiden lähettämiseen.

Poliisin koirapartioiden lisäksi myös vapaaehtoisten etsijöiden koiria oli jo jonkin aikaa ollut maastossa, kun tuli ilmoitus, että etsittävä oli havaittu puolentoista kilometrin päässä tiellä kävelevän kolmine koirineen kohti kotiaan. Tunnistuspartio lähti heti autolla vastaan ja kellon osoittaessa ilta kahdeksaa etsittävä käveli jo kotinsa pihamaalla. Tähän mennessä paikalle oli saapunut jo kolmetoista vapepalaista.

Etsittävän löydyttyä em. varaukset ja kaikki muutkin hälytykset pantiin peruutukseen. Silloin poliisi sai kuitenkin uuden etsintätehtävän Kirkkonummen keskustassa. Seitsemänvuotias pikkupoika oli ollut jonkun tunnin poissa vanhempiensa silmistä kotipihaltaan. Siispä klo 20.20 lähdimme jonossa poliisin perässä uuteen tehtävään. Viiden minuutin ajon jälkeen saattueemme pysähtyi uuteen käskynjakoon. Poika oli löydetty ja Espoon vapepan väki sai luvan lähteä viettämään hyvin ansaittua aurinkoista lauantai-iltaa jonnekin, kuka minnekin.

Lutnantti Erkki Stenman

# Tarun vuosivastaanotto

Tapiolan Reserviupseerit ry järjesti perinteisen vuosivastaanoton torstaina 27. huhtikuuta. Tällä kertaa paikkana oli Lähivakuutuksen hieno pääkonttori Leppävaarassa.

Tilaisuuteen oli jo perinteeksi muodostuneella tavalla kutsuttu edustava joukko sekä Tarun yhteistyökumppaneita että ansioituneita jäseniämme. Lyhyiden tervetuliaispuheiden jälkeen Lähivakuutuksen toimitusjohtaja, majuri Harri Kainulainen esitteli yrityksensä toimintaa ja kertoi näkemyksiään vakuutustoiminnan tulevaisuudesta. Esitys oli lyhyt, ytimekäs ja mielenkiintoinen. Virallisen protokollan seuraava ja varmasti tärkein osuus oli palkitsemiset, jossa muistettiin ja kiitettiin niitä tahoja ja henkilöitä, jotka ovat tukeneet ja osallistuneet yhdistyksemme toimintaan. Tarkempi lista palkituista löytyy viereiseltä sivulta.

Virallisen osuuden jälkeen siirryttiin runsaan buffet-pöydän ääreen, jonka ääressä vierähtikin sitten tunti jos toinenkin. Illan aikana keskustelu oli elävää; muisteltiin menneitä ja suunniteltiin tulevaa toimintaa. Kahvipöydässä prikaatikenraali Ahti Vartiainen piti puheen, jossa hän kiitti Tapiolan reserviupseereita menestyksellisestä toiminnasta sekä omasta että Helsingin Sotilasläänin puolesta. Puhe sisälsi myös selkeän käskyn jatkaa toimintaamme samalla tahdilla. Tämän lehden ilmestyessä kenraali Vartiainen on jo hyvin ansaitulla eläkkeellä ja HelSL:n komentajana toimii aiempi esikuntapäällikkö, 4.6 prikaatikenraaliksi ylennetty Jan Laukka. Onnea ja menestystä kummallekin!

Ltn Arto Pulkki

---

LIPPUJUHLAPÄIVÄNÄ 4.6.2003

## KANSALAIKUNNOSTA JA ANSIOISTA HUOMIOITUJA YHDISTYSTEMME JÄSENIÄ

### KUNNIAMERKEIN MUISTETTUJA:

Eero Akaan-Penttilä Sotilasansiomitali  
Veli-Heikki Saari RUL Kultainen  
ansiomitali

### YLENNETTYJÄ:

Marko Bom kapteeniksi  
Vesa Ekroos kapteeniksi  
Petri Lonka kapteeniksi  
Petri Raunola yliluutnantiksi  
Niilo Lohikoski luutnantiksi  
Jari Pullinen luutnantiksi  
Asmo Tenhunen luutnantiksi  
Topi Tuominen luutnantiksi

## TAPIOLAN RESERVIUPSEERIEEN VUOSIVASTAANOTOLLA PALKITUT

### Tarun pienoislippu

Ahti Vartiainen

### Sininen risti

Jarmo Salo  
Anneli Järvinen

### RUL Hopeinen ansiomitali

Jussi Hyvärinen  
Arto Pulkki

### Tarun viiri

Antti-Jussi Väinölä  
Anssi Yrjölä  
Antti- Pekka Mustonen  
Janne Kosonen  
Veikko Luomi  
Kari Talikka  
Jari Lähdemäki  
Urpo Sarala

### RUL Pronssinen ansiomitali

Pentti Kuopio  
Olli Winqvist  
Perttu Salonen

### Maanpuolustusmitali

Jyrki Hämäläinen  
Topi Tuominen

### RUL Hopeinen kunnialevyke

Jaakko Puuperä  
Kari Wuokko  
Harri Kaijansinkko

### RUL Kultainen pöytämitali

Harri Kainulainen  
Jaro Pietikäinen  
Ilppo Väisänen

### Tarun mitali

Ilkka Kokko  
Anita Salojärvi  
Tuula Hannuksela  
Elsi Tuominen

---

## SALPA-JOTOS 1.-3.8.2003

Huomaa Salpa-Jotoksen siirtynyt ajankohta heti elokuun alussa.  
Lähde mukaan tutustumaan kotimaan kamaralla oleviin taistelupaikkoihin ja aistimaan historian siipien havinaa hyvässä reserviläisseurassa  
Katso tarkemmat tiedot toimintakalenterista tämän lehden sivulta 3.

# SINÄ NUORI - heti Venäjälle !



**Nuorille upseereille tarjotaan joka vuosi stipendejä tutustumismatkoille sotiemme taistelupaikoille, harva vain osaa hakea stipendejä. Käytä ihmeessä tätä tilaisuutta hyväksesi, kun sinulle jää vain osallistumispäätös ja vapaan järjestäminen. Kerron matkastamme Aunuksen Karjalassa 16.-19.6.2003. Juttu saa jatkoa seuraavassa lehdessä, jossa kuvataan taisteluita ja paikkoja tarkemmin. Lisälukemistoksi sopii Jatkosodan historia kirjasarja, Koskimaan Aunuksesta Viteleeseen tai Karhumäestä Ilomantsiin ja monet muut.**

Taistelutantereet, joihin tutustuimme, kattoivat laajat selkoset Aunuksen ja maaselän kannaksella eli Laatokan ja Äänisen välissä. Talvisodan Kitelän ja Muolaan suurmotit, jatkosodan hyökkäysvaihe Petroskoihin, Karhumäen valtaus sekä asemat Stalinin kanavalla, Äänisen pohjoisnurkassa oli kaikki tarkoitus käydä läpi. Sekä vielä sama takaperin eli viivytysvaiheen aikana 1944.

Matkanjärjestäjänä toimi Japi matkat ([www.japi-matkat.fi](http://www.japi-matkat.fi) - sotahistorialliset retket) ja matka sisältää kaiken: bussikuljetuksen, hotelliyöpymiset ja -aamiaiset, yhden maukkaan kenttälounaan/päivä, ryhmäviisumin, hoitokuluvakuutuksen sekä sotahistorian suvereenisti hallitsevan oppaan. Sanalla sanoen, kaiken tarpeellisen.

Tällä kertaa oppaana toimi Aimo Kiukas, joka osasi esiintyä ja tuoda taisteluiden kulun pääpiirteet hyvin esille. Parasta antia ovat mukana olevien veteraanien tarinat sekä oikeat maastot, jossa voi verrata lukemansa perusteella saamaansa kuvaa todellisuuteen. Kenttälounaat olivat päivän kohokohtia, niin herkullisia aterioita Japin kokit loihitivat puolessa tunnissa, samalla kun Aimo esitelmöi taisteluiden kulusta kartan äärellä.



## Mitä bussista näkee

Matka on lähinnä bussissa istumista. Taistelupaikat ovat saaneet kasvaa 60 vuotta umpeen, elleivät ne ole käytössä tai ne ovat muuttuneet rakentamisen myötä. Taistelupaikoilla on yleensä jonkin verran aikaa kierrellä maastossa, mutta pelko, että jää yksin Karjalan korpeen, pitää etäisyyden muuhun ryhmään aika lyhyenä. Bussin ikkunasta näkee tienvarsipöheikköjä aivan tarpeeksi. Kylät ovat pääosin rapistuneita, talot sojottavat sikinsokin, osa kallellaan, osa jo kasaan painuneina. Joukossa on toki poikkeuksia, mutta yleiskuva on apea. Tiet on rakennettu hiekkavallin päälle, uudetkin, joten ne ovat täynnä painaumia, kuoppia. Jatkuva tärinä siis vaivaa, vaikka nopeus pysyy 50-70 km/h:ssa. Matka joutuu hyvin hitaasti ja välimatkat ovat pitkiä, todella pitkiä, ainakin Aunuksessa.

## Matkaan voi valmistautua

Parasta onkin tutustua taisteluihin itse etukäteen kirjoista ja kartoista. Kysele ystäväpiiristäsi tai kerhoilta kartoja, niitä voi löytyä yllättävistäkin paikoista ja hyvin mielenkiintoisten tarinoiden kera. Matti Koskimaan kirjat ovat tunnettuja hyvistä kartoista, mutta alueelta saa myös topografisia kartoja, jopa 1:100 000 mittakaavaan. Mistäkö kaukaa? - Pasilasta, Ruslania books Oy - Ratapihantie 11 puh 09-2727 0717.



## Mitä mukaan

Varaudu elämään omalla paikallasi bussissa. Pakkaa pikkureppuun kaikki tarpeellinen: vesipullo, kamera, niskatyyny ja Earit (korvatulpat), käsienpuhdistusnestettä, karttalaukku ja kynä. Maastossa voivat hyttyset ja mäkärät kiusata keskittymistä, joten pitkähihainen paita ja housut ovat tarpeen, samoin myrkyt ja karkotteet. Sadetta vastaan takki, taistelupaikkojen lähitutustumistakin ajatellen kunnan kengät sekä sateenvarjo. Sateella tosin ei ketään väkisin pakoteta metsään... Bussissa saakin olla sitten kevyet ja hengittävät vaatteet. Jos bunkkereita osuu matkan varrelle, on hyvä olla pieni otsalamppu tai taskulamppu mukana. Kiikareita ei tarvita kaikille, toivottavasti kuitenkin edes jollakulla bussissa on. Harvoin pidemmällä on lisää nähtävää maiseman lisäksi.

Hotellit ovat karuja. Voivat ne olla siistejäkin, mutta jotakin jää uupumaan. Oma pyyhe, saippua, shampoo yms on hyvä olla mukana, miksei vaikka lakanatkin. Kylmää suihkua voi odotella aika varmasti, sillä kesä tulee kalenterin mukaan. Kylmä voi olla sitten niinkin kylmää, että raajoja on lämmiteltävä välillä turtumisen estämiseksi.

Rajalla tarvitaan passi ja paljon hermoja. Japi hoitaa puhumisen, sinä jonotuksen. Käteinen raha vaihtuu heti rajalla rupliksi ja kaupungeissa automaattista saa Visalla suoraan ruplia. Mennen tullen pysähdytään rajan tuntumassa matkamuistomyymälöissä. Sieltä saa laatumerkkejä ja äänitteitä (ilman takuuta), vettä, limua sekä viinaa.

Bussiin mahtuu aina pari votkaturistia, joten malttia. Parin päivän kuluttua paineet on purettu ja meno kyllä rauhoittuu... :-)

## Yhteenveto

Meitä oli 13 nuorta upseeria stipendimatalla parhaimpaan kesäaikaan. Bussissa oli lupsakka meininki, laajaan Venäjänmaahan saatiin omakohtaista tuntumaa, taistelupaikkoja näki luonnossa ja totesi joukkojen olleen aika yksin korprien keskellä. Illat Äänislinnassa bongailtiin paikallisten nuorten joutenoloa ja soluttauduttiin olutpullot kourassa joukkoon. Länsimaiset (Saksalainen oluttupa ja Meksikolainen ravintola) paikat vetivät turvallisuudellaan syömään.

...ja harvapa sitä on nuorista uinut Äänisessä auringonnousun aikaan...

## Kehen yhteys

HRUP:n toiminnanjohtaja Veikko Luomi (veikko.luomi@dlc.fi) osaa kertoa lisää stipendeistä, Japi-matkat matkoista ja mukana olleet hyödyllisiä vinkkejä. Matkojahan tekevät toki muutkin yrittäjät.

Tiedustelu toimii - aina  
ylilutnantti Heikki Valkonen



Gonan tiedotusryhmä kaukana rajan takana...

## KOHTELIAAN RESERVILÄISEN SUOMI-VENÄJÄ KESKUSTELUOPAS



### Tervehdykset

Terve!  
Tervehdys  
Hyvää huomenta  
Hyvää päivää  
Hyvää iltaa  
Näkemiin

Привет!  
Здравствуйте  
Доброе утро  
Добрый день  
Добрый вечер  
До свидания

Privjet!  
Zdravstvujtje  
Dobre utra  
Dobrij djen  
Dobrij vitsher  
Da svidanija

### Kohteliaisuudet

Saanko/Saa  
Olkaa hyvä  
Kiitos  
Eipä kestä  
Anteeksi  
Ei mitään

Можно  
Пожалуйста  
Спасибо  
Не за что  
Извините  
Ничего

Moshna  
Pazhalujsta  
Spasiba  
Nje za tsha  
Izvinijtje  
Nitshivó

### Ravintolassa

Paikka  
Ruokalista  
Kaalikeitto  
Vesi  
Voiko sitä juoda?  
Juokaa ensin itse  
Hyvää ruokahalua!

Место  
Меню  
щи  
Вода  
Можно ли пить?  
Выпейте сначала сами  
Приятного аппетита!

Mésta  
Mény  
Shtshi  
Voda  
Mozhno li pitj?  
Vyipejtje snatshala sami  
Prijatnogo appetita!

### Miliisit

Seis!  
Antautukaa!  
Heitä aseet pois!  
Kädet ylös!  
Tulkaa lähemmäs  
Hiljaa!  
Maahan!

Стой!  
Сдавайся!  
Бросай оружие!  
Руки вверх!  
Подойдите сюда  
Тихо!  
Ложись!

Stoj!  
Zdavájsja!  
Brasáj arúzhije!  
Rúki vverh!  
Padajditje sjudá  
Tiho!  
Lazhísj!

### Leikkikentällä

Sidon silmänne kiinni  
Ei saa meluta!  
Kulkekaa edelläni  
Kulkekaa nopeammin  
Kulkekaa hitaammin  
Eteen  
Oikealle  
Vasemmalle  
Palatkaa!  
Jos yritätte pakoont, ammun!

Я завяжу вам глаза  
Не шуметь!  
Идите впереди меня  
Идите быстрее  
Идите медленнее  
Прямо  
Направо  
Налево  
Возвращайтесь обратно!  
Если побежите, буду стрелять!  
Если побежите, буду стрелять!

Ja zavjázhu vam glazá  
Nje shumetj!  
Jítje fperedi menja  
Iditje bystréje  
Iditje médlenneje  
Prjámo  
Naprávo  
Nalévo  
Vazvrashhtshájtjesj abrátno!  
Jésli pabezhitje, budu streljátj!



## Liikeneuvottelussa

Etu- ja sukunimenne?	Ваша имя и фамилия?
Mistä komppaniasta te olette?	Какой вы роты?
Mistä divisioonasta?	Какой дивизии?
Puhuteko englantia?	Говорите ли по-английски?
Ymmärrättekö saksaa?	Понимаете ли по-иемецки?
Puhukaa hitaasti	Говорите медленно
Puhukaa vain totta!	Говорите только правда!
Vastatkaa vain kyllä tai ei	Отвечайте только да или нет
Ette voi olla tietämättä sitä!	Вы не можете не знать!
Valehtelette!	Вы говорите неправду!
Rauhoittukaa	Успокойтесь
En ymmärrä	Я не понимаю
Toistakaa	Повторите

Vášha imja i familja?	Ваша имя и фамилия?
Kakój vyi rótyi?	Какой вы роты?
Kakój divizii?	Какой дивизии?
Gavaritje li pa anglijski?	Говорите ли по-английски?
Panimájetje li pa nemétski?	Понимаете ли по-иемецки?
Gavaritje médlenno	Говорите медленно
Gavaritje toljko právdu!	Говорите только правда!
Atvetshájetje tóljko da ili njet	Отвечайте только да или нет
Vyi nje mozhetje nje znatj!	Вы не можете не знать!
Vyi gavaritje neprávdu!	Вы говорите неправду!
Uspakójtjesj	Успокойтесь
Ja njet pánimaju	Я не понимаю
Paftaritje	Повторите

## Eksyksissä

Missä?	Где?
Näyttäkää suunta!	Покажите направление!
Mistä?	Откуда?
Mihin?	Куда?
Näyttäkää kartasta	Покажите на карте
Kuinka monta kilometriä?	Сколько километров?
Viekkää minút sinne	Проводите меня туда
Lentokenttä	Аэропорт
Sairaala	Вольница
Meri	Море
Kaupunki	Город
Joki	Река
Silta	Мост
Kukkula	Высоту
Tie	Дорога
Polku	Тропа
Metsä	Лес
Vyöhyke	Зона
Ryhmitys	Группировка
Kenttälinnoite	Полевая фортификация
Tuliasema	Окоп
Potero	Ячейка
Pohjapiirustus	Плане
Mihin on asetettu miinoja?	Где заложены мины
Etelä	Юг
Pohjoinen	Север
Itä	Восток
Länsi	Запад
Kaakko	Юго-восток
Lounas	Юго-запад
Koillinen	Северо-восток
Luode	Северо-запад

Gdje?	Где?
Pakazhitje napravljenije!	Покажите направление!
Atkúda?	Откуда?
Kudá?	Куда?
Pakazhitje na kártje	Покажите на карте
Skoljko kilométrof?	Сколько километров?
Pravaditje menjá tudá	Проводите меня туда
Aeropórt	Аэропорт
Bolnítsa	Вольница
Máre	Море
Górod	Город
Reka	Река
Most	Мост
Vyisatu	Высоту
Daróga	Дорога
Trápa	Тропа
Les	Лес
Zona	Зона
Gruppiróvka	Группировка
Paljevaja fortifikatsija	Полевая фортификация
Akóp	Окоп
Jatshejka	Ячейка
Plane	Плане
Gdje zalózhenyi minyi?	Где заложены мины?
Jug	Юг
Séver	Север
Vastok	Восток
Zápat	Запад
Jugo-vastok	Юго-восток
Jugo-zápat	Юго-запад
Sévero-vastok	Северо-восток
Sévero-zápat	Северо-запад

## Ajan sopiminen

Milloin?	Когда?
Mihin aikaan?	В котором часу?
Eilen	Вчера
Toissapäivänä	Позавчера
Tänään	Сегодня
Huomenna	Завтра
Ylihuomenna	Послезавтра
Aamulla	Утром
Päivällä	Днем
Illalla	Вечером
Yöllä	Ночью
Maanantai	Понедельник
Tiistai	Вторник
Keskiviikko	Среда
Torstai	Четверг
Perjantai	Пятница
Lauantai	Суббота
Sunnuntai	Воскресенье
Tunti	Час
Minuutti	Минута

## Bensa-asemalla

Huoltoasema	Заправка	Zapravka
Bensiini	Бензин	Benzin
Dieselöljy	Дизтопливо	Diztoplivo
Missä on vettä?	Где вода?	Gdje voda?
Missä on polttoaineet?	Где горючее?	Gdje garjutsheje?
Missä on varastot?	Где склады?	Gdje skladyi?
Kuinka paljon?	Сколько?	Skoljko?
Suuri	Большой	Baljšhó
Pieni	Маленький	Malinkija
Näyttäkää luku sormin	Покажите на пальцах	Pakazhitje na páljtsah
Kirjoittakaa se luku	Напишите это число	Napishitje éto tshisló
1	Один	Adin
2	Два	Dva
3	Три	Tri
4	Цетыре	Tshetyire
5	Пять	Pjatj
10	Десять	Désjatj
50	Пятьдесять	Pjatjdesját
100	Сто	Sto
500	Пятьсот	Pjatjsót
1000	Тысяча	Tyisatsha
5000	Пять тысяча	Pjatj tyisatsh
10 000	Десять тысяча	Désjatj tyisatsh
100 000	Сто тысяча	Sto tyisatsh

## Sotamuseossa

Ajoneuvo	Машина	Máshina
Jalkaväki	Пехота	Pehota
Jalkaväen taisteluajoneuvo	Боевая машина пехоты	Boevaja Máshina Pehoty (BMP)
Ps.miehistönkuljetusajoneuvo	Бронетранспортер	Bronetransporter (BTR)
Vaunu	Танк	Tank
Rynnäkkökivääri	Автомат	Avtomat
Konekivääri	Пулемет	Pulemet
Tarkka-ampujakivääri	Снайперская винтовка	Snáperskaja vintovka
Tykki	Пушка	Pushka
Telahaupitsi	Самоходная гаубица	Samohodnaja gáubitsa
Kranaatinheitin	Миномет	Minomet
Kevyt sinko	Ручной гранатомет	Rutshnoj granatomet
Ohjus	Ракета	Raketa
Bunkkeri	Дзот	Dzot
Ammus	Снарядом	Snarjadom
Lataus/räjähdepanost	Заряда	Zarjada
Ponttoonisiltakalusto	Понтонный парк	Pontonnyj park
Kuljetushelicopteri	Транспортно вертолёт	Transportno vertoljot
Taisteluheko	Боевой вертолёт	Bojevoj vertoljot
Hävittäjä-pommittaja	Истребитель-бомбардировщик	Istrebitel-bombardirovshhik
Rynnäkkökone	Самолет-штурмовик	Samolet-shturmovik
Raketinheitinjärjestelmä	Реактивная система залпового огня	Reaktivnaja sistema zalpavoga agnja

## Paikannimet

Viipuri	Выборг	Vyborg
Äänislinna	Петрозаводск	Petrozavodsk
Pietari	Санкт-Петербург	Sankt-Peterburg
Siperia	Сибирь	Sibir
Urali	Урал	Ural

## Русский алфавит - Aakkoset

Аа	a	Нн	n	Ыы	y
Бб	b	Оо	o	Ьь	pehmeä merkki
Вв	v	Пп	p	Ээ	käännetty e
Гг	g	Рр	r	Юю	ju
Дд	d	Сс	s	Яя	ja
Ее	je, e	Тт	t		
Ёё	jo, o	Уу	u		
Жж	zh	Фф	f		
Зз	z	Хх	h		
Ии	i	Цц	ts		
Йй	j	Чч	tsh/tš		
Кк	k	Шш	sh/š		
Лл	l	Щщ	shtsh/štš		
Мм	m	Ъъ	kova merkki		

### Lähteet:

- Ruki vwehr, Opetushallitus ja YLE 2002
- Russia's Arms 2001-02, Military Parade 2001
- Venäjänkielen alkeiskirja sotakouluja varten, WSOY 1938
- Suomalais-venäläinen kyselyopas, PE 1941

# Koko nuoruus ilmassa

## 15.6. tarjoutui harvinainen tilaisuus kuulla saksalaisen hävittäjä-ässä, kenraaliluutnantti Gynter Rallin kokemuksista sodassa. Tilaisuuden järjesti Ilmailumuseoyhdistys ilmailumuseon tiloissa Vantaalla.

Rall syntyi 1918 ja liittyi armeijaan 1936, jalkaväkeen. Mutta kuunneltuaan vapaa-aikana ystävänsä elämästä ilmavoimissa, hän haki ilmavoimiin ja aloitti kaksivuotisen hävittäjälentäjäkoulutuksen. Valmistuttuaan elokuussa 1939 hänet määrättiin sittemmin legendaariseksi nousseeseen JG52:een (Jagdgeschwaderstaffel). Ensimmäinen ilmataistelu osui kohdalle vasta toukokuussa 1940, jonka jälkeen pian tulikin ensimmäinen ilmavoitto.

Itärintaman eteläosassa joukko sai muuttaa alituisen ja lentokenttien taso vaihteli huonosta surkeaan. Paikalla saattoi olla valmiina ainoastaan hiekkakenttä ja puhelin. Rall ammuttiin alas kaikkiaan kahdeksan kertaa, joista kolmessa hän haavoittui. Vuonna 1941 häneltä murtui selkä kolmesta kohtaa ja on ihme, että hän toipui ja kykeni vielä lentämään. Rallin mukaan se ei olisi ollut mahdollista, ellei olisi ollut sota-aika ja huutava puute kokeneista lentäjistä, rammatkin kelpasivat.

Sodan lopulla hänet komennettiin koulutustehtäviin, lentämään sotasaaliskoneilla. Ainutlaatuinen tilaisuus vertailla omia ja vastustajien koneita. Rallin kokemuksen mukaan amerikkalainen P-51 Thunderbolt oli paras kone lentää. Hän olikin joutunut lentämään Messerschitt Bf109 koneen variaatioilla koko sodan ajan äärimmäisissä olosuhteissa, joihin konetta ei oltu suunniteltukaan. Paineistamaton ohjaamo oli kamala paikka 11 000 metrin korkeudessa, jossa on aina 50 astetta pakkasta. Karvatakit olivat suosiossa, niitä saatiin satunnaisesti amerikkalaisilta.

“Vanhat veteraanit” pyydettiin vielä Saksan ilmavoimiin vuonna 1956 kouluttamaan uutta lentäjäsukupolvea. Nuo vanhat, 38-vuotiaat, jatkoivat palvelustaan vielä vuosikymmeniä. Rall toimi ilmavoimien komentajana vuosina 1970-1974 ja NATO:n Saksan sotilasedustajana 1974-1975, jonka jälkeen hän jäi eläkkeelle. Rall on 275 ilmavoitollaan eniten ilmavoittoja omaava elossa oleva ässä.



Lisää Rallin vaiheista voi lukea ilmailumuseosta ostettavissa olevista kirjoista tai yhdistyksen kotisivuilta: [www.ilmailumuseoyhdistys.fi](http://www.ilmailumuseoyhdistys.fi)

Toimituksesta paikalla yliluutnantti Heikki Valkonen

# 'Kodin turvaa' muualla - miksi ei myös meillä?

Vapaaehtoinen maanpuolustus -sarjassa esitellään muutamalla sanalla neljä maata. Ensimmäisessä osassa (Gona 1/03) kerrottiin Norjan kodinturvasta. Nyt on vuorossa Ruotsi ja seuraavissa osissa käsitellään vielä Sveitsiä ja USA:ta. Kirjoitukset perustuvat Maanpuolustuskiltojen liitto ry:n Turvallisuuspolitiikan seminaariin 2003, joka pidettiin 8.2.2003 Santahaminassa. Seminaarissa esitykset piti kunkin maan sotilasasiamies.



## Osa 2. Kodinturva Ruotsissa: Hemvärnet - FRivillig på FRtid av FRI vilja för FRIhet

Ruotsin puolustusvoimat on supistanut kokoonpanoan radikaalisti viimeisen neljänkymmenen vuoden aikana. Esimerkiksi vuonna 1964 maavoimissa oli vielä 36 prikaatia, kun vuonna 2004 niitä tulee olemaan enää vain neljä. Nykyään panostetaan nykyaikaisilla aseilla varustettuihin liikkuviin yksiköihin. Puolustusvoimien supistuksista johtuen paljon kalustoa on jäänyt yli. Suurin osa siitä on myyty pois, mutta osa on myös sijoitettu kodinturvajoukkojen käyttöön. Ruotsin kodinturvajoukot on perustettu vuonna 1940, jolloin siihen liittyi heti 100 000 vapaaehtoista. Kun tällä hetkellä liikekannallepanossa Ruotsin puolustusvoimien kokonaisvahvuus on noin 270 000 henkeä, niin tämä luku sisältää myös kodinturvajoukot, joiden vahvuus on noin 80 000 henkeä. Kaikki kodinturvajoukot kuuluvat maavoimiin.

Kodinturvajoukkoihin voivat liittyä kaikki 18-70 vuotiaat, jotka ovat käyneet vähintään 85 päivää varusmiespalvelusta. Liittyminen on vapaaehtoista, mutta liittymisen jälkeen toimintaan osallistuminen on pakollista. Liityessään henkilö tekee sopimuksen jossa sotamiehenä palvelevat lupautuvat suorittamaan palvelusta 20 tuntia vuodessa ja johtajat 34 tuntia vuodessa. Valtio maksaa vuodessa 400 kruunun korvauksen harjoituksiin osallistuville.

Kuten Norjassa niin Ruotsissakin kodinturvajoukot ovat osa puolustusvoimia ja sillä on vahva poliittinen tuki takanaan. Hemvärnet-yksiköt ovat sotilasyksiköitä, jotka periaatteessa toimivat samassa kokoonpanossa sodan aikana kuin harjoituksissakin. Joukoilla on myös oma koulutuskeskus, jossa koulutetaan mm. johtajat.



Kodinturvajoukkojen tärkeimpänä tehtävänä on suojella kokonaismaanpuolustuksen kannalta tärkeitä siviili- ja sotilaskohteita. Näitä ovat esimerkiksi lentokentät, voimalaitokset, sillat, tutka-asemat ja asevarastot. Kohteiden tärkeysjärjestys määräytyy sen mukaan, mitä vihollisen oletetaan pitävän tärkeänä maalina hyökkäykselleen. Kohteita on 3-4 Henvärnet-alueita (= komppania) kohti.

Joukkojen liikekannallepanovalmius on kaksi tuntia, joka tarkoittaa sitä, että hälytyksestä kahden tunnin sisällä jäsenten on oltava tehtäväpaikalla taisteluvalmiina sekä valmiina jatkamaan tehtäväänsä ainakin viikon. Näin korkeaan valmiuteen on päästy sillä, että jokainen tietää ja tuntee tehtävänsä sekä jokaisella jäsenellä on tehtävänsä edellyttämä varustus asetta ja ammuksia myöten kotona. Joukkokohtaiseen varustukseen kuuluu panssarintorjunta-aseita, konekivääreitä, konepistooleita, käsikranaatteja ja kranaattikonekivääreitä.

Vuosien varrella on jonkin verran keskusteltu riskistä, joka on olemassa, kun monella ihmisellä on ase kotonaan. Väärinkäytösten mahdollisuus on aina olemassa, mutta Hemvärnetissä luotetaan kuitenkin tapaan, jolla uusia jäseniä rekrytoidaan. Henkisesti sopimattomat pyritään karsimaan jo ennen kuin he pääsevät jäseniksi. Kaikkien taustat tarkistetaan ja lisäksi kuunnellaan muiden ihmisten lausuntoja hakijasta. Usein uudet jäsenet ovat muiden jäsenten suosittelemia.

Kodinturvalla on vakiintunut paikkansa tärkeänä osana Ruotsin maanpuolustusorganisaatiota.

Esitelmän pitäjänä toimi Ruotsin sotilasasiamies eversti Ossi Koukkula

Vääpeli Kimmo Karinen

Kuvat ja lisätietoja osoitteesta:

<http://www.hemvarnet.mil.se>



# Veteraanipäivä 27.4.

Kansallista Veteraanipäivää vietettiin Espoossa sunnuntaina 27.4. perinteisin menoin. Juhlapäivään sisältyi lipunnosto, veteraanijuhla sekä veteraanimuistomerkin kukittaminen. Tapiolan Reserviupseerit oli jälleen kerran mukana järjestelyissä.



Marssiosastoa johti ltn Pulkki, Suomen lippua kantoi yllä Pulkkinen.

Klo 10.00 alkanut pääjuhla vietettiin kulttuurikeskuksen sisätiloissa. Espoon kaupungin järjestämässä juhlassa varsinaisen juhlapuheen piti vuorineuvos Georg Ehrnrooth ja perusturvajohtaja Juha Metso piti tervehdyspuheen. Puolustusvoimien tervehdyksen tilaisuuteen toi Suomenlahden meripuolustusalueen komentaja, kommodori Antero Karumaa.

Klo 12.30 alkoi veteraanien työn kunnioittamiseksi tilaisuus Espoon keskustan veteraanimuistomerkillä. Tässä tilaisuudessa seremoniamestarina toimi Tarun pitkäaikainen jäsen kapteeni Jussi Hyvärinen, joka oli myös kiitettävällä tavalla vastannut tilaisuuden järjestelyistä.

Täällä veteraanien tekemää työtä isänmaamme hyväksi kunnioitettiin kansalaisjärjestöjen lippulinalla, Kaartin Jääkärirykmentin asettamalla kunniavartiolla sekä kansalaisjärjestöjen laskemilla kukkalaitteilla. Kansalaisjärjestöistä mukana olivat Tapiolan Reserviupseerit, Espoon



Lutnantit Stenman ja Björnman Suomen lipun airueina, Sk-puvut päällä.

Juhlapäivä aloitettiin lipunnostolla Tapiolan kulttuurikeskuksen pihalla. Lipunnoston seremoniamestarina toimi allekirjoittanut, puheen Suomen lipulle piti Teknillisen Korkeakoulun Ylioppilaskunnan puheenjohtaja, vänrikki Antti Myllys ja lippujen nostosta vastasivat teekkarireserviläiset päällikkönsä, luutnantti Atte Kalevan johdolla. Lipunnosto aloitettiin klo 9.30 Pirtin puhaltajien esittämällä Jääkärimarsilla ja se lopetettiin tasan klo 9.50 Tapiolan kamarikuoron lauluhytteen esittämään Finlandia-Hymniin.



Suuren suosion saanut perinneosasto. Vasemmalla alik Ari Haavisto röllipuvussa.

Maanpuolustusnaiset, Espoon Reserviläiset, Espoon-Kauniaisten Reserviupseerit, Teekkarireserviläiset, EsKaPaikOs, Helsingin Kiltapiiri, Punainen Risti, Helsingin Sinibaretit ja Partiolaiset. Myös Espoon Poliisilaitoksen edustajat olivat paikalla, mutta eivät virkatehtävissä, vaan laskemassa ensimmäistä kertaa oman kukkalaitteensa.

Ohjelman kiitettävän runsaasta ja tasokkaasta musiikillisesta puolesta vastasivat Pirtin puhaltajat, Polyteknikkojen kuoron iskuosasto (eli tuplakvartetti) sekä Laulavat lotat. Paikalla oli myös Sotilaskotiauto, KaartJR:n kalustoa sekä vanhoihin sotilaspukuihin pukeutunut perinneosasto. Juhlapuheen tilaisuudessa piti uunituore liikenne- ja viestintäministeri Leena Luhtanen. Varsinkin Laulavat lotat ja perinneosasto tekivät vaikutuksen sekä veteraaneihin että muuhun yleisöön, mistä kuuluu kiitos nämä ideoineelle Espoon Reserviläisten aktiivijäsenelle, kersantti Olli Winqvistille.

Veteraanipäivän järjestelyistä tuli kiitosta jälkeensä sekä Espoon kaupungilta että veteraanijärjestöiltä. Kiitokset siis Jussille ja kaikille muille tapahtumien järjestelyihin osallistuneille!

Lutnantti Arto Pulkki



# ÄÄNISEN AALLOT

*Lyö aallot Äänisen aavan,  
ne keinuu näin kertoen:  
on uuden huomenen saava  
maa Vienan ja Aunuksen.  
Ne kuuli sorean soiton  
min' taiston temmellys toi.  
Nyt joukko horjumaton  
sen rantoja taas vartioi.*

*Hiljaa tuutii Ääninen aaltojaan,  
uupuu rantaan  
satujen saarelmaan.  
Sua kaukaa, armain,  
täällä muistelen -  
kerran noudan  
onemme venheeseen.*

*Lyö aallot Äänisen aavan,  
ne keinuu näin kertoen:  
toi heimo Karjalan maahan  
nyt uuden jo kanteleen.  
He kulki voitosta voittoon  
ja löivät vihuripäin,  
siks' kunnes koskematon  
ja ihana maa tänne jäi.*

Kerttu Mustonen

Kerttu Mustonen (1891-1959) oli 1930- ja 1940-luvulla yhtä aikaa Suomen tunnetuimpia ja tuntemattomimpia naisia. Hän oli runoilija, kirjailija ja sanoittaja, jonka tekstien perusteella on levytetty yli 200 suomalaista musiikkikappaletta. Taiteilijana hän jäi kuitenkin kahden jatkosodan aikana tekemänsä sanoituksen varjoon. Näistä toinen oli George de Godzinskyn kanssa 1941 tehty valssi Äänisen aallot ja toinen Toivo Kärjen kanssa 1944 tehty tango Liljankukka.

## VALISTUSUPSEERIN PALSTA

# Suomen marssi Jatkosotaan - osa 3

**Sotilaat! Se kamara, jolle astutte, on heimonne veren ja kärsimysten kyllästämaa, pyhää maata. Teidän voittonne tulevat vapauttamaan Karjalan, teidän tekonne luovat Suomelle suuren, onnellisen tulevaisuuden.**



Jatkosotaan ryhtymisen syytä arvioitaessa ei ole syytä aliarvioida talvisodassa menetetyt Karjalan merkitystä. Laatokan Karjalassa ja Kannaksella menetettiin kokonaan 2 kaupunkia, 3 kauppala ja 39 maalaiskuntaa. Näin yli 400 000 karjalaisista jouduttiin sijoittamaan siirtoväkenä ympäri Suomea. Siirtokarjalaiset muodostivat merkittävän poliittisen ryhmän, jonka jäsenistö lävisti koko vanhan poliittisen puoluejaon IKL:stä sosiaalidemokraatteihin. Heidän etujaan perustettiin valvomaan Karjalan Liitto jo huhtikuussa 1940. Uuden rajan taakse jäi myös merkittävä osa Suomeen 30-luvulla syntyneestä teollisuudesta.

Siirtokarjalaiset vaikuttivat myös toisella tavalla. Puolen miljoonan ihmisen uudelleenasettaminen loi konkreettisia paineita Karjalan takaisin saantiin myös niillä seuduilla, jonne heidät jouduttiin sijoittamaan. Karjalan takaisin saantia tuettiin lähestulkoon kaikkialla Suomessa ja täysin puoluekantaan katsomatta. Poikkeuksen muodostivat ainoastaan ruotsinkielisten alueiden asukkaat; syy tähän lienee yksinkertaisesti siinä, että heidän ei ollut tarvinnut vastaanottaa karjalaisia evakkoja.

### Suomi suureksi, Viena vapaaksi!

Suur-Suomi aatetta vaali sotien välisenä aikana Akateeminen Karjala-Seura (AKS) sisärjestöineen, Itsenäisyyden Liitto sekä muutamat muut heimojärjestöt. Suur-Suomi - ja heimoaateella oli toki kannatusta myös ennen talvisotaa poliittiseen paitsioon joutuneen Isänmaallisen Kansanliikkeen parissa, mutta tämäkin oli lähinnä AKS:n tuontitavaraa, sillä IKL oli puhtaasti sisäpoliittiseen tarpeeseen perustettu puolue. Vaikka AKS:n hengissä pitämä heimoaate nautti suurta kannatusta nuorten akateemisten ja upseeriston parissa, ei sillä kuitenkaan voi katsoa olleen suoranaista vaikutusta jatkosodan syntyyn ja aika vähän siitä seuranneeseen Itä-Karjalan valloitukseenkaan. On toki huomionarvoista, että Saksan kanssa kauppaneuvotteluja ja myöhemmin nk. sotilaslinjan neuvotteluja hoitaneet evp. upseerit Paavo Talvela ja Ragnar Nordström olivat molemmat vanhoja heimosotureita ja varmasti hyökkäyshenkisiä. Mutta sotapäätökset todellisuudessa tehnyt pieni hallituksen sisäpiiri piti Itä-Karjalaa lähinnä sopivana puolustusalueena satoja vuosia vanhan kolmen saksan strategian mukaisesti ja ehkä jopa kaupankäyntivälineenä suursodan lopettavassa rauhankonferenssissa. Tämä ei toki estänyt valtionjohtoa käyttämästä AKS:n asiantuntemusta Itä-Karjalan valloituksen perustelemissä ja sen tulevan sotilashallinnon suunnittelussa keväällä ja kesällä 1941.

## Suomalaiset marginaalinatsit

Kansallissosialistisen aatteen kannatus oli Suomessa itse asiassa jopa hämmästyttävän vähäistä. AKS:n jäsenistön suurin osa ei kannattanut kansallissosialismia ja IKL:kin 30-luvun korporatiivinen valtioidea oli lähinnä pohjalainen kopio Italian fasismista. Varsinaista kansallissosialismia ajettiin 1940-41 lähinnä Erkki Räikkösen johtamassa Itsenäisyyden Liitossa, ex-lähetysneuvos Teo Snellmanin luotsaamassa Suomen Kansallissosialistisessa Työjärjestössä ja armeijasta pois potkitun jääkäriupseeri Arvi Kalstan perustamassa Suomen Kansan Järjestössä. Näiden kannattajakunta oli hyvin marginaalista ja täten esim. ulkoministeri Wittig sopi Saksan lähettämään kanssa kesällä 1941, että Snellmanin ja Kalstan ryhmille ei anneta Saksasta mitään tukea. Räikkönen tosin vieraili ahkeraan Saksassa ja kävi esittelemässä ideoitaan NSDAP:n pääideologi Alfred Rosenbergillekin, mutta ilmeisen laihoihin tuloksi. On mielenkiintoista huomata, että iso osa suomalaisista kansallissosialisteista oli itse asiassa ruotsinkielisiä ja -mielisiä ja siten usein aitosuomalaisten oikeistoliikkeiden ulkopuolelle pakosti jääneitä.

## Dritte Nordland

Perinteisesti Saksaan suuntautuneet piirit ehdottivat vuonna 1940 useissakin yhteyksissä suomalaisen vapaaehtoisosaston värväämistä Saksan armeijaan. Saksan näet tiedettiin värväävän ulkomaalaisia joukkoja valloitetuista ja ystävällismielisistä maista. Erkki Räikkösen tiedetäänkin ehdottaneen suomalaista yksikköä Waffen-SS:n riveihin heti talvisodan jälkeen. Tarkoituksena näillä ehdotuksilla oli epäilemättä pyrkiä osoittamaan Suomen kiinnostusta sitoutua Saksaan ja saada Saksa siten liittämään Suomi omaan etupiiriinsä. Aluksi näillä ehdotuksilla ei kuitenkaan näy olleen vastakaikua.

Myöhemmin talven lähestyessä tilanne oli jo täysin toinen. Barbarossa suunnitelma oli kovaa vauhtia valmistumassa Suomelle varattuine rooleineen ja merkityksetöntä ei ole sekään, että Waffen-SS:stä vastuussa ollut valtakunnanjohtaja Himmler oli huomannut sen kärsivän kroonista pulaa vapaaehtoisista. SS:n värväysviraston tiedetäänkin aloittaneen jo marraskuusta lähtien suunnittelun vapaaehtoisten värväyksen ulottamisesta Suomeen. Nyt myös Suomessa oli herännyt laajempi kannatus Kuninkaallisen Preussilaisen Jääkäripataljoona 27:n perinnepataljoonan tapaisen yksikön perustamiseksi.

Asiasta suomalaisten aktivistipiirin kanssa käytyjen alustavien neuvottelujen jälkeen Himmler ja Hitler vahvistivat värväyksen aloittamisen 30.1. ja 20.2.1941. Suomen poliittinen johto hyväksyi hiljaisesti värväämisen maaliskuun aikana. Pataljoona tosin toivottiin edelleen liitettäväksi Wehrmachtin riveihin Waffen-SS:n sijaan. Mahdollisesti Neuvostoliiton tai Englannin kanssa syntyvän poliittisen selkkauksen vaaraa pienennettiin jättämällä käytännön työn järjestely muodollisesti yksityishenkilöille. Joka tapauksessa jo pelkkä värväyksen salliminen osoittaa, että keväällä 1941 selkkauksen vaara katsottiin nyt selkeästi pienemmäksi uhaksi kuin värväyksen sallimisesta saatavat hyödyt.



“Suomi ja sen itäiset äärialueet”  
Suomen idänkysymys, 1941

Suomen johdon motiivi "panttipataljoonan" luovuttamiseen oli ylläpitää Saksan mielenkiintoa Suomeen, mutta mitkä olivat Saksan motiivit suomalaisten värväykseen? Aihetta runsaasti tutkinut Mauno Jokipii on löytänyt ainakin kolme motiivia: Waffen-SS:n miehistöpula, Saksan halu osoittaa Amerikan Yhdysvalloille uuden Euroopan suurtalousohjelman yhtenäisyys ja Suomen sitominen entistä tiiviimmin sille Barbarossa suunnitelmassa varattuihin rooleihin.

Suomalaisten toiveista huolimatta ja osittain Wehrmachtin hidastelun takia suomalainen joukko liitettiin Waffen-SS:n riveihin. Kesällä 1941 sen pääosista tuli 5. SS-divisioonan (Wiking) Nordland rykmentin kolmas pataljoona eli Dritte Nordland.

## Olisiko jatkosota voitu välttää?

Itsenäisellä Suomella ei voi katsoa olleen käytännössä mitään mahdollisuuksia välttää toiseen maailmansotaan joutumista. Saksan ja Neuvostoliiton epäpyhän liiton syksyllä 1939 sinetöinyt etupiirijako vei Suomen väijäämättä sotaan. Sota Neuvostoliiton kanssa olisi voitu välttää vain valtiollinen suvereniteetti menettämällä, kuten oli tapahtunut Baltian maissa. Neuvostoliiton ensimmäisen hyökkäyksen Suomi kuitenkin kykeni kaikkien hämmästykseksi torjumaan, tosin lähinnä puna-armeijan heikkouden ansiosta ja suostuttuaan valtaviin aluemenetyksiin. Kenellekään ei ollut epäselvää, että toista kertaa ei mitenkään kehdettäisi. Neuvostoliiton hyökkäävästä käytöksestä ei myöskään ollut jäänyt epäselväksi, etteikö se suorittaisi valtaustaan loppuun heti sopivan tilaisuuden saatuaan. Suomella ei siten ollut mitään reaalisia mahdollisuuksia vaikuttaa siihen, että se vielä joutuisi osallistumaan suursotaan.

Suomi tarvitsi keväällä 1940 kipeästi apua. Arvioitiin, että pelkästään kenttätykistö tarvitsi lähes 600 uutta tykkiä. Voi tietysti kysyä, eikö tätä apua olisi ollut saatavissa muualta kuin Saksasta? Olihan Suomi saanut Talvisodan aikana jos nyt ei joukkoja niin ainakin materiaaliapua niin Ruotsista, Ranskasta, Englannista kuin USA:sta. Todellisuudessa näistä maista oli kuitenkin saatu "apuna" vain isot kasat romurautaa, jotka nekin saapuivat aivan liian myöhään vaikuttaakseen talvisotaan. Ruotsia lukuun ottamatta suurin osa saadusta "avusta" oli niin vanhoja tykkejä ja pikakivääreitä, että ne olivat olleet vanhoja jo ensimmäisen maailmansodan aikana. Tämän lisäksi toimitetut aseet olivat muutamaa poikkeusta lukuunottamatta täysin tai osittain toimintakevottomassa kunnossa. Se, että tälle avulle annettiin aikanaan niin iso arvo, oli täysin tietoisesti valittu propagandalinjaus; avun liioittelu kun palveli aikanaan sekä sisä- että ulkopolitiittisia päämääriä.

Joku voi huomauttaa, että Englannissa oli tosiasiallisesti sotatarvikkeita niin paljon, että sitä voitiin antaa avuksi asti. Onhan tiedossa, että syksyllä 1941 se laivasi lähes 500 panssarivaunua Neuvostoliittoon ja seuraavana vuonna se lähetti vielä lähes 2500 lisää. Mutta syksyllä -41 oli kuitenkin jo ihan eri tilanne kuin vuonna 1940, jonka tirkistysaukosta meidän on asioita arvoitettava. On myös muistettava, että vaikka Saksa ei onnistunutkaan Englannin merisaarrossa, oli Suomen merisaarto täydellinen.

On siis aika turvallista sanoa, että vuonna 1940 Euroopassa oli tasan yksi Suomen tukemiseen kykenevä valtio - Saksa. Saksan ja Neuvostoliiton estettyä heti talvisodan jälkeen Suomen valtioliittohankkeen Ruotsin kanssa oli sekin tie tukossa. Suomen ainoa mahdollisuus oli pyrkiä aktiivisesti luomaan yhteyksiä Saksaan ja saada Suomi Saksan etupiiriin. Ainakin ilman mahdollisuuksia saada Neuvostoliiton seuraavan hyökkäyksen torjuntaan tarvittavia aseita ja pikaista täydennystä elintarviketilanteeseensa Suomen mahdollisuudet tehdä minkäänlaista vastarintaa olisivat olleet mitättömät.

On siten kovin vaikea nähdä, että Suomen valtiojohton aktiivisessa pyrkimyksessä Saksan suhteiden lähentämiseen olisi ollut kyse mistään oikeasta valintatilanteesta.

Olivatko Suomi ja Saksa sitten ajautuneet liittoon syksyllä 1940 tai keväällä 1941? Valtio-oikeudelliselta kannalta lienee merkittävää, että Suomi ei ollut mukana nk. kolmivalta- tai anti-komintern sopimuksissa. Myöskään Saksan kanssa ei ollut tehty mitään muuta sotilaallista sopimusta kuin syksyllä 1940 tehty kauttakulkusopimus. Samanlainen sopimus oli myös Ruotsilla ja Saksalla. Mitään liittoa ei siis ollut olemassa ainakaan tässä vaiheessa. Itse asiassa Saksassakin oltiin vielä keväällä epävarmoja siitä, saisiko se Suomen mukaan sotaan. Tämän vuoksi Suomeen ei ollut mm. myyty aktiivisessa hyökkäyssodassa tarvittavia aseita. Samoin Suomessa oltiin vielä kesäkuun puoleenväliin asti epävarmoja siitä, syttyisikö Saksan ja Neuvostoliiton välille todella sota. Pelättiin myös Saksan vielä voivan suurvaltapolitiittisista syistä myydä sille ystävällismielisen Suomen Neuvostoliitolle. Katkerasti muistettiin, mitä oli tapahtunut syksyllä 1939. Ainoa varma asia tässä vaiheessa oli se, että suurin uhka Suomelle tulee aina idästä.



Vuonna 1942 ilmestynyt lasten kuvakirja  
*Juhani - Meidän sakkii Karjalaa valloittamassa*

## Yhteisestä vihollisesta liittoon

Sotaa koskevia valintojakin toki tehtiin, mutta nämä tapahtuivat vasta touko-kesäkuussa 1941. Ensimmäinen konkreettinen valintatilanne oli edessä 30.5.-3.6. Silloin Suomen sotilasjohto hallitukselta saamiensa valtuuksien mukaisesti sopi saksalaisten joukkojen tulosta Pohjois-Suomeen ja suomalaisen III armeijakunnan alistamisesta 15.6. alkaen saksalaisille. Näin Suomi sallisi saksalaisille ainakin maaperänsä käytön tulevassa sodassa. Tosin voidaan hyvin perustellusti kysyä, olisiko Saksasta lähes täysin riippuvainen Suomi todella pystynyt estämään saksalaisia joukkoa käyttämästä Lappia, jos se olisi näin halunnut menetellä? Lopullinen valinta sotaan lähdestä voidaan katsoa tehdyn 16.6.1941. Tällöin Suomi Saksalta saamiensa vakuuksien pohjalta lopulta päätti, että se suorittaa täyden liikekannallepanon ja valmistautuu ottamaan aktiivisesti osaa Saksan sotaan Neuvostoliittoa vastaan. Liikekannallepanon kolmas, laajin ja ratkaisevin, vaihe aloitettiin jo 17.6.

Niinpä kun Joseph Goebbels pääsi 22.6.1941 aamuyöllä radiossa lukemassaan Adolf Hitlerin puheessa hieman lähemmäs loppua, kuului radiosta koko maailmalle: "Yhdessä suomalaisten aseveljien kanssa seisovat Narvikin valloittajan joukot Jäämeren rannalla."

Hitlerin puheessaan käyttämää "yhdessä" sanontaa yritettiin heti lievittää Suomessa ja ulkomaille selitettiin Suomen olevan puolueeton. Tässä ei kuitenkaan ollut kyse muusta kun diplomaattisesta viivyttämisestä saada Suomelle oikeutettu *casus belli*, eli esimerkiksi Neuvostoliitto hyökkäämään Suomeen. Saksalaisia joukkoja oli jo runsaasti Suomessa, Suomen lentokenttiä käytettiin Neuvostoliittoon kohdistuneisiin pommituslentoihin, suomalainen III AK oli alistettu saksalaisille, Saksa oli juuri toimittanut Suomelle raskasta tykistöä ja Suomen joukot hyökkäykseen sopivassa ryhmyksessä. Suomi oli nyt selkeässä liitossa Saksan kanssa, vaikka toki kirjallista sopimusta tästä ei ollut. Suomen silloisenkin lain mukaan myös suullinen sopimus oli kaikkia sitova.

Kun Neuvostoliitto sitten alkoi sopivasti pommittamaan Suomea, kuten oli jo hieman ennakoitu, julisti Presidentti Ryti 26.6. maamme olevan jälleen sodassa Neuvostoliiton kanssa. Tällä ei kuitenkaan voi katsoa olevan kovin suurta merkitystä, sillä käytännössä hyökkäyssotaan oli sitouduttu jo viikkoja aikaisemmin. Niinpä jo kirjoitussarjan ensimmäisessä osassa siteeratussa Mannerheimin Jatkosodan 1. päiväkäskyssä todettiin: "Kutsun Teitä kanssani pyhään sotaan kansakuntamme vihollista vastaan. Sankarivainajat nousevat kesäisten kumpujen alta jälleen rinnallemme tänään, jolloin lähdemme Suomelle turvaton tulevaisuuden luodaksemme Saksan mahtavien sotavoimien rinnalla ja asetoverina vakain mielin ristiretkelle vihollistamme vastaan."

## Epilogi

Nykyisen tutkimuksen valossa on suhteellisen selvää ja kiistatonta, että ainakin hyökkäyspäätöksen tehnyt hallituksen sisäpiiri oli Saksan kanssa liittoutuessaan jalat tukevasti pohjoisessa kotimaassaan. Se vain halusi, edustamansa kansan suuren enemmistön tavoin, vuoden 1939 rajat takaisin. Itä-Karjalan valloituksilla se parantaisi Suomen tulevia puolustusmahdollisuuksia vanhan kolmen kannaksen opin mukaisesti. Näin se myös varmistaisi hyvät asemat suursodan päättävään rauhankonferenssiin.

Presidentti Ryti oli sitä mieltä, että parhaassa tapauksessa tulevassa sodassa Neuvostoliitto heikkenee merkittävästi, samoin myös Saksa ja kuten 25 vuotta aikaisemmin, Amerikan Yhdysvaltojen mukaantulo ratkaisee lopulta sodan demokratioiden voitoksi. Ajatus ei ollut uusi eikä suinkaan suomalaista alkuperää. Ryti oli koko maailmansotien välisen ajan suuntautunut poliittisesti anglosaksiseen maailmaan ja sieltä löytyvät tämän ajatuksen juuret.

Sodan jälkeen presidentiksi valittu Paasikivi sanoi myöhemmin, että entisen presidentti Rytin pitäminen vankilassa sotasyllisenä oli häpeällisintä, mitä hän oli koskaan tehnyt. Näin varmasti oli.

Kirjoitussarja päättyy tähän

Lutnantti Arto Pulkki  
valistusupseeri

PÄÄMAJA

# YLIPÄÄLLIKÖN PÄIVÄKÄSKY

N:o 1.

SUOMEN SOTILAAT!

Kunniakas talvisotamme päättyi katkeraan rauhaan. — Rauhanteosta huolimatta vihollisemme on pitänyt maalamme häikäilemättömien uhkailujensa ja jatkuvien kiristystensä kohteena, mikä yhdessä rikollisen kiihoitusiön kanssa yksimielisyytemme murskaamiseksi on osoittanut, että vihollinen ei ollut alunperin tarkoittanutkaan rauhaa pysyväiseksi. — Tehty rauha oli vain väli rauha, joka nyt on päättynyt.

Te tunnette vihollisen. Te tiedätte sen jatkuvat tarkoitusperät, kotiemme, uskontomme ja Isänmaamme hävittämiseksi ja kansamme orjuuttamiseksi. Tämä sama vihollinen ja sama uhka on nyt rajoillamme. Ilman aihetta se on röyhkeästi hyökännyt rauhassa elävän kansamme kimppuun ja pudottanut pommeja eri puolille maata. Isänmaan tulevaisuus vaatii Teiltä uusia tekoja.

Kutsun Teitä kanssani pyhään sotaan kansakuntamme vihollista vastaan. Sankarivainajat nousevat kesäisten kumpujemme alta jälleen rinnallemme tänään, jolloin lähdemme Suomelle turvaton tulevaisuuden luodaksemme Saksan mahtavien sotavoimien rinnalla ja asetoverina vakain mielin ristiretkelle vihollistamme vastaan.

Aseveljet! — [Seuratkaa minua vielä [viimeisen kerran — nyt, kun Karjalan kansa jälleen nousee ja sarastaa Suomen uusi huomen.

*Mannerheim*